

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ОБЛІКОВА КАРТКА

об'єкта культурної спадщини

Курган I «Велика Василівська (Василенківська) могила»

(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Споруда	Місцевого значення

1. Дата утворення об'єкта:

IV – II тис. до н.е., епоха енеоліту – бронзового віку

2. Місцезнаходження об'єкта:

Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький район, Полтавська область, за 2,314 км на схід (азимут 67°) від приміщення Бондарівської сільської ради, на південно-східній околиці села, за 0,05 м на схід від асфальтованої дороги смт. Нова Галещина – сс. Василенки – Заруддя.

Географічні координати умовного центру кургану (орієнтовні):

№ точки	градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	O
1	49°10'54.2542"	33°43'39.8865"

Під'їзд з мм. Полтави і Кременчука: автодорогою О 1711146 — до с. Бондарі, далі — асфальтованим автошляхом до північно-східної околиці с. Василенки.

3. Охоронний № пам'ятки:

Не встановлений.

4. Дати і № документів, відповідно до яких об'єкт узятो на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Взятий на облік рішенням № 247 Полтавської обласної ради від 23 квітня 1984 р.

5. Функціональне використання:

Сучасне	Первісне	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Задернований насип з кладовищем	Насип над похованнями	Кладовище XIX-XX ст., тригопункт

Стислий опис об'єкта:

Розташування об'єкта	Курган розташований на північно-східному краю села, на округлому мису-виступі другої тераси правого берега р. Рудька та лівого — р. Крива Руда (вододіл рр. Рудька – Крива Руда, Псел – Дніпро), за 0,4 км на схід від місця їх злиття, над схилом тераси з відносною висотою 5,6 м над рівнем заплави, обабіч асфальтованої дороги на с. Заруддя і с-ще Нова Галещина.
----------------------	---

Характеристика об'єкта	Найбільший курган групи — Велика Василівська (Василєн-ківська) могила — зайнятий діючим кладовищем зникаючого села. Його абсолютна висота — 83,1 м, відносна (враховуючи горбки могил і рештки тригопункту на вершині) — 4,3 – 4,6 м, діаметр — 43 х 50 м. Задернований насип видовжений у плані з південного сходу на північний захід, поріс окремими кущами і деревами, зокрема, грушами-дичками і лохом. З південно-східного боку до кургану підгорнуто свого часу зриту частину насипу й ґрунт з-під його поли, якими загортався скотомогильник. Вибирання частини масиву насипу здійснювався і під час будівництва згаданого вище шосе у 1980-х рр. На кургані і поряд з його полями знаходиться чимало могил XX – XXI ст. Кладовище колишнього хут. Василенки на кургані з'явилося не пізніше середини XIX ст. Винятково як кладовище насип показаний на більш пізніших мапах XX ст. Поруч з насипом, на захід, між курганом та асфальтованою дорогою, наявні культурні нашарування селища черняхівської культури Василенки III. Орієнтована площа кургану становить 0,1645 га. Курган свого часу входив до складу групи курганів I з 6-ти насипів висотою 0,4 – 4,6 м і діаметром 18 – 50 м, витягнутої ланцюжком у меридіональному напрямку на 0,5 км. Два кургани зі складу цієї групи знищені у 1970–1980-х рр. будівництвом наразі зруйнованого відгодівельного комплексу і спорудженням авто-дороги. Інші, два з яких зайняті кладовищами, збереглися, в тому числі і Велика Василівська (Василєнківська) могила.
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території (нерухомі), або ті, що надають його зображення, відсутні.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

8. Ступінь схоронності:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Загальний стан кургану — незадовільний. Акт обстеження технічного стану № 50 від 30 жовтня 2014 р. додається.
---	--

9. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Акт обстеження	1978	Лугова Л.М.	Архів НД методичного відділу Полтав. краєзнавчого музею, 1978.
Науковий звіт	2006	Супруненко О.Б., Шерстюк В.В.	Науковий архів Інституту археології НАН України, ф.е., 2006/63; Науковий архів ЦОДПА, ф.е., спр. 439.
Науковий звіт	2010	Супруненко О.Б., Шерстюк В.В.	Науковий архів Інституту археології НАН України, ф.е., надх. 2010; Науковий архів ЦОДПА, ф.е., спр. 635.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

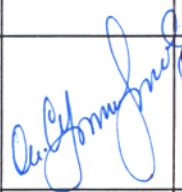
Архівні матеріали	1. Лугова Л.М. Про кургани на земугіддях колгоспу ім. Кірова Кременчуцького району (акт обстеження з метою охорони курганів як пам'ятників археології) // Архів НД методичного відділу Полтавського
-------------------	---

	краєзнавчого музею. — Акти обстежень, 1978. 2. Паспорт: Курганна група, сс. Бондарі, Василенки, Ревівка / Укл. Лугова Л.М. — 1983 // Поточний архів ЦОДПА. — Паспорти пам'яток археології. 3. Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. Звіт про археологічні обстеження території та округи Біланівського родовища залізистих кварцитів на території Дмитрівської сільської ради м. Комсомольськ та Кременчуцького району Полтавської області в 2006 р. // НА ІА НАНУ. — Ф. е. — 2006/63; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 439. — Арк. 18-19. — Рис. 4:15; 24:11; 25-26. 4. Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. Звіт про проведення інвентаризації археологічних об'єктів та обстеження території майбутнього Біланівського кар'єру залізистих кварцитів в адміністративних межах Бондарівської сільради Кременчуцького району і Дмитрівської сільради м. Комсомольськ Полтавської області у 2010 р. // НА ІА НАНУ. — Ф. е. — 2010; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 635. — Арк. 19-20. — Рис. 11; 12.
Картографічні матеріали	5. М-36-104-А-г-4. — М 1:10 000. — Комбін. съемка 1953 р. — ГУГК МВД ССРСР. — Отпечатано в 1955 г. 6. Днепродзержинское водохранилище. — М 1:50 000. — К., 2010.
Бібліографічні матеріали	7. Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. Нові археологічні дослідження на Кременчуччині. — К. — Полтава, 2006. — С. 16-18. — Рис. 1: 15; 12: 11; 14-15. 8. Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. Пам'ятки археології території Галещинського родовища залізистих кварцитів на Полтавщині. — К.-Полтава: Дивосвіт, 2007. — С. 20. — Рис. 11.

11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган І «Велика Василівська могила». Карта розташування (основа: М-36-104. — Ген. штаб. — М 1: 100 000. — Комсомольськ. — М.: ГУГК, 1983).	1	2014	Коверко А.В.
Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган І «Велика Василівська могила». Генеральний план (основа: Днепродзержинское вдхр. — М 1: 50 000. — К., 2010).	1	2014	Супруненко О.Б., Коверко А.В.
<i>Фотофіксація</i>			
Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган І «Велика Василівська могила» та курган ІІ на космічному фотознімку (за прогн. «Google Earth»).	1	2014	Шерстюк В.В., Коверко А.В.
Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган І «Велика Василівська могила». Вигляди з північного заходу та заходу.	2	2010, 2014	Супруненко О.Б.

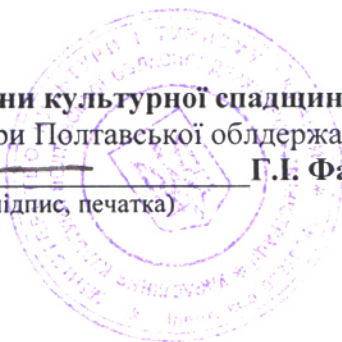
Облікову картку склали:

Посада та назва Організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Провідний науковий співробітник Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації	Кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		09.11.2014
Завідуючий відділом Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації	Магістр	В.В. Шерстюк		09.11.2014

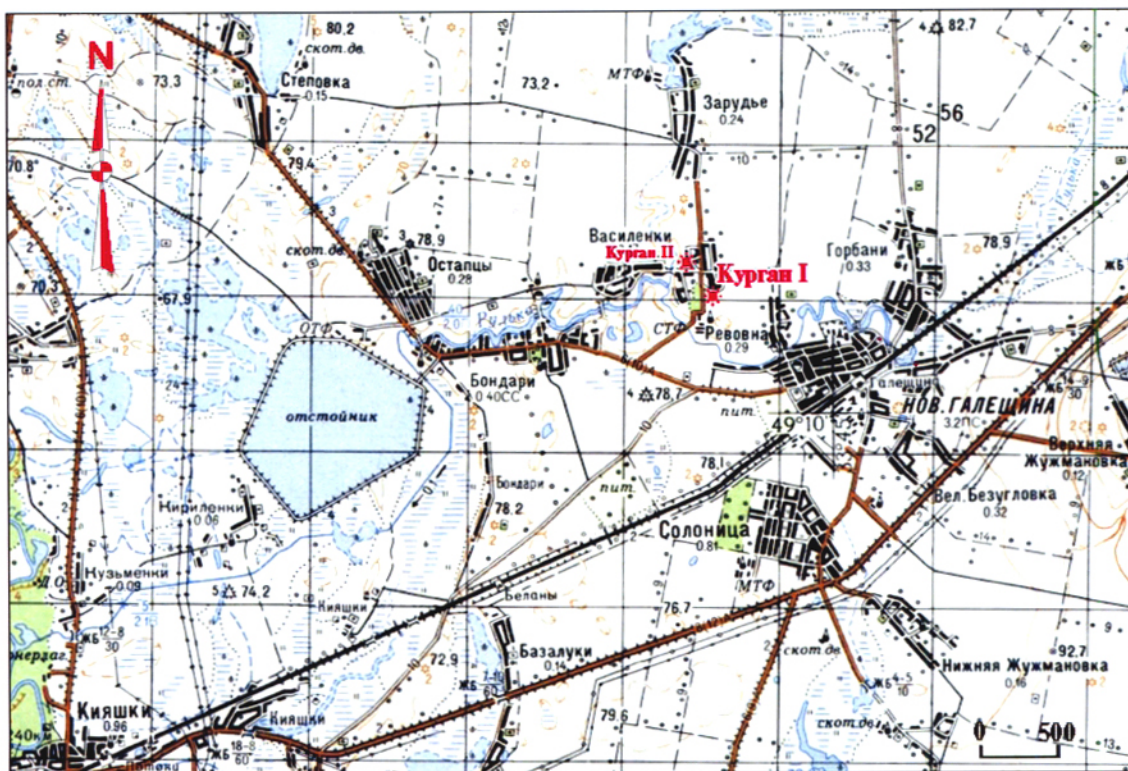
Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації

Г.І. Фасій

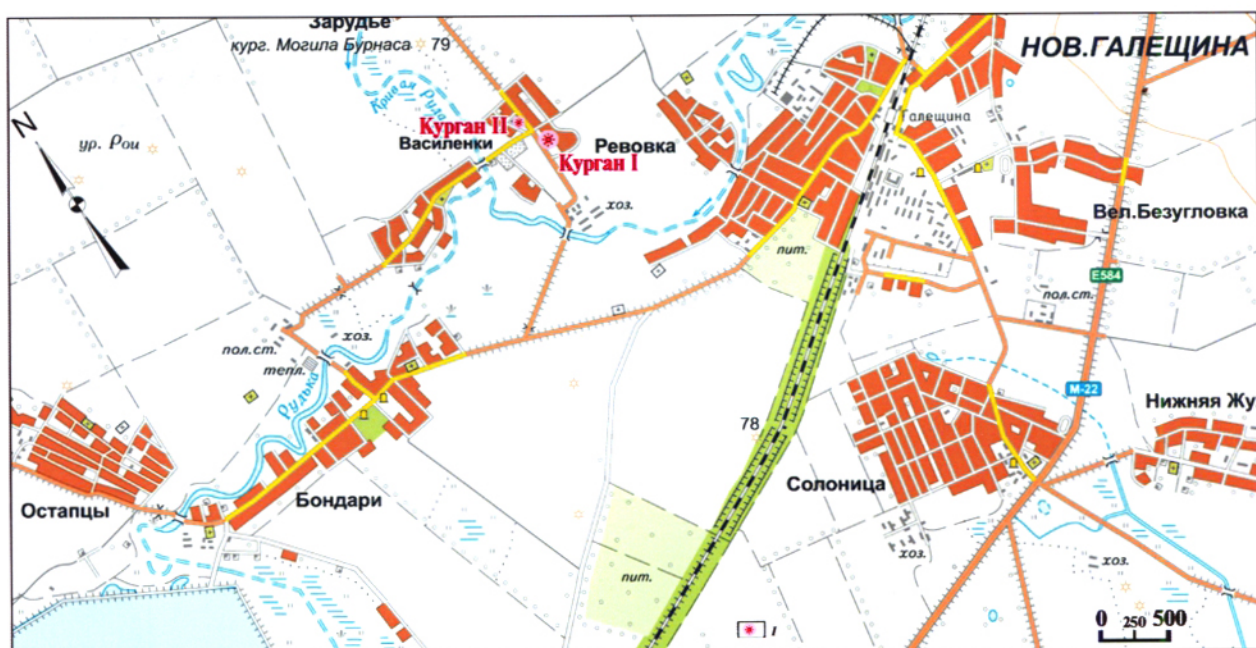
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Ілюстрації

1. Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган I «Велика Василівська могила». Карта розташування (основа: М-36-104. — Ген. штаб. — М 1: 100 000. — Комсомольськ. — М.: ГУГК, 1983). Підг. Коверко А.В., 2014.

2. Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган I «Велика Василівська могила». Генеральний план, з позначенням кургану II (основа: Днепродзержинское вдхр. — М 1: 50 000. — К., 2010). Підг. Коверко А.В., 2014.

3. **Василенки, с.,** Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган I «Велика Василівська могила» та курган II на космічному фотознімку (програма «Google Earth 5.2.1.1588»).

Підг. Шерстюк В.В., Коверко А.В., 2014.

4-5. **Василенки, с.,** Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган I «Велика Василівська могила».

Вигляди з південного заходу та заходу.

Фото Супруненко О.Б., 2010, 2014.

АКТ

технічного стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини (необхідне підкреслити)

№ 50

від 30 жовтня 2014 р.

Курган І, Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький район, Полтавська область

(найменування об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

Споруда з кладовищем

(вид/види об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

Пам'ятка археології місцевого значення

(категорія об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

На державний облік взятий на облік рішенням № 247 Полтавської обласної ради від 23 квітня 1984 р..

(номер і дата рішення про взяття на облік)

(існуючий охоронний номер (за наявності))

Ми, що нижче підписалися, представники Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації Мироненко К.М., завідуючий відділом, Коверко А.В., мол. науковий співробітник Полтавської експедиції ДП НДЦ «ОАСУ» ІА НАН України, Супруненко О.Б., провідний науковий співробітник, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури України

(найменування органу охорони культурної спадщини, П.І.Б., найменування посади)

склали цей Акт про те, що цього числа нами проведено огляд технічного стану об'єкту культурної спадщини кургану І, Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький район, Полтавська область.

(найменування об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини, охоронний номер)

за 2,314 км на схід (азимут 67°) від приміщення Бондарівської сільської ради, на південно-східній околиці села, за 0,05 м на схід від асфальтованої дороги смт. Нова Галещина – сс. Василенки – Заруддя.

Географічні координати умовного центру кургану (орієнтовні):

№ точки	градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	O
1	49°10'54.2542"	33°43'39.8865"

(місцезнаходження об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини)

загальною площею 0,1645 га,

технічна адреса вказаного об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини курган І, Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький район, Полтавська область

У результаті огляду об'єкта (пам'ятки) встановлено:

ТЕХНІЧНИЙ СТАН ОБ'ЄКТА (ПАМ'ЯТКИ) КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ:

1. Загальний стан комплексу об'єктів (пам'ятки) культурної спадщини: курган задернований, з рештками старого кладовища, оточений випасами.
(коротка характеристика стану об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини в цілому)

2. Стан збереження: ближче до незадовільного.

Курган розташований на північно-східному краю села, на округлому мису-виступі другої тераси правого берега р. Рудька та лівого — р. Крива Руда (вододіл рр. Рудька – Крива Руда, Псел – Дніпро), за 0,4 км на схід від місця їх злиття, над схилом тераси з відносною висотою 5,6 м над рівнем заплави, обабіч асфальтованої дороги на с. Заруддя і с-ще Нова Галещина.

Великий курган зайнятий діючим кладовищем зникаючого села. Його абсолютна висота — 83,1 м, відносна (враховуючи горбки могил і рештки тригопункту на вершині) — 4,3 – 4,6 м, діаметр — 43 x 50 м. Задернований насип видовжений у плані з південного сходу на північний захід, поріс окремими кущами і деревами, зокрема, грушами-дичками і лохом.

З південно-східного боку до кургану підгорнуто свого часу зриту частину насипу й ґрунт з-під його поли, якими загортався скотомогильник. Вибирання частини масиву насипу здійснювався і під час будівництва шосе у 1980-х рр.

На кургані і поряд з його полями знаходиться чимало могил ХХ – ХХІ ст. Кладовище колишнього хут. Василенки на кургані з'явилося не пізніше середини ХІХ ст. і як кладовище насип показаний на більш пізніх мап ХХ ст.

Поруч з насипом, на захід, між курганом та асфальтованою дорогою, наявні культурні нашарування селища черняхівської культури Василенки ІІІ.

Курган, що мав власну назву Велика Василівська (Василенківська) могила свого часу входив до складу групи курганів І з 6-ти насипів висотою 0,4 – 4,6 м і діаметром 18 – 50 м, вигнутої ланцюжком у меридіональному напрямку на 0,5 км. Два кургани зі складу цієї групи знищені у 1970–1980-х рр. будівництвом наразі зруйнованого відгодівельного комплексу і спорудженням автодороги. Інші, два з яких зайняті кладовищами, збереглися, в тому числі зазначений в акті.

(детальний опис вигляду, стану збереження окремих частин, конструктивних елементів об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини із зазначенням матеріалу, розміру, наявності меморіальних дощок тощо)

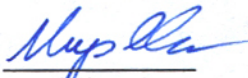
3. Відомості про реставраційні та інші роботи, які були проведені на об'єкті (пам'ятці) культурної спадщини (за наявності): не проводилися.

(дата здійснення, проектна та підрядна організації, характер проведених робіт)

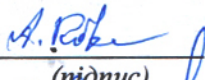
4. Стан території об'єкта (пам'ятки) культурної спадщини: площа кургану — 0,1645 га. Насип задернований, з рештками кладовища.
(площа, благоустрій, озеленення, огорожа тощо)

5. Додатки: 2 — рис. і фото.
(матеріали фіксації)

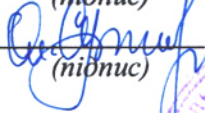
Представники органу охорони
культурної спадщини

(підпис)

К.М. Мироненко —
(П.І.Б.)

(підпис)

А.В. Коверко
(П.І.Б.)

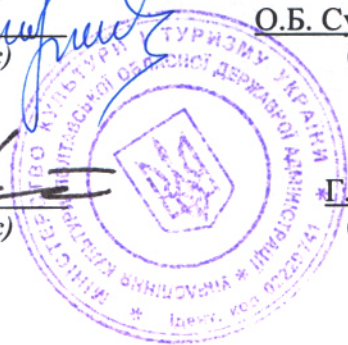

(підпис)

О.Б. Супруненко —
(П.І.Б.)

Начальник управління
культури Полтавської
облдержадміністрації
(найменування посади керівника
органу охорони культурної
спадщини)

(підпис)
М.П

Г.І. Фасій
(П.І.Б.)

Додаток до акту технічного стану об'єкта культурної спадщини

1. Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган I та курган II на космічному фотознімку (за програмою «Google Earth 5.2.1.1588»).

2. Василенки, с., Бондарівська сільська рада, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Курган I. Вигляд із заходу.